

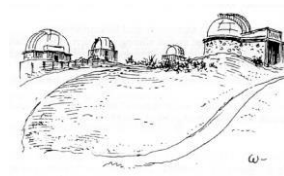
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

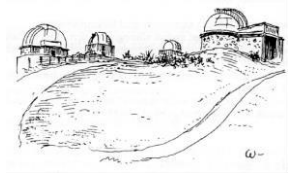

7. årgang nr. 11

Nattehimlen november 2018

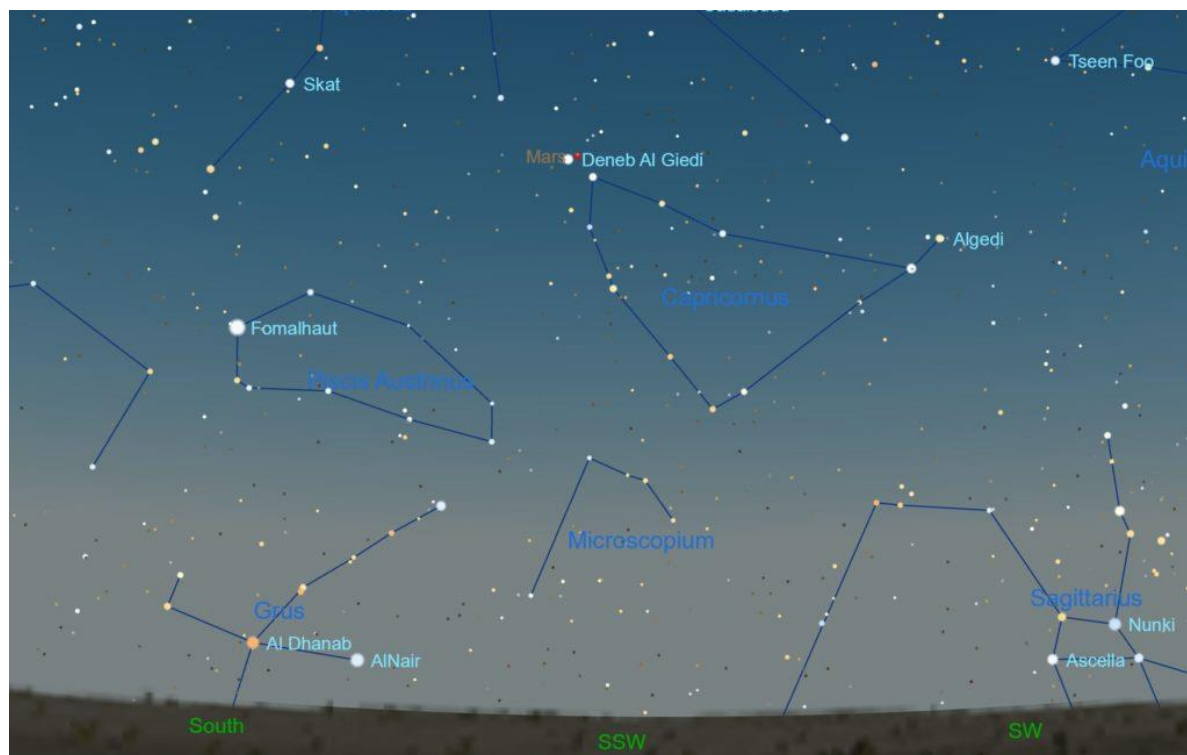
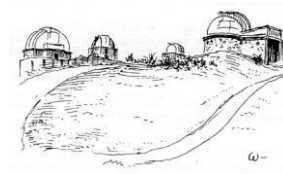
Et stjernesud fra Leoniderne. Stjernesudssværmen har maksimum om morgenen den 17. november hvert år. Foto krediteret: [Navicore/Wikipedia Commons](#).

Fra begyndelsen af november, kan stjernekeiggere på den nordlige halvkugle nyde tidligere solnedgange og længere tidsrum med mulighed for at kigge stjerner, mens observatører på den sydlige halvkugle kan nyde forårets varme nætter til observation.

For observatører interesseret i fjerne objekter er der mange åbne stjernehober i Cassiopeia og Perseus og mange galakser i Pegasus, Billedhuggeren og andre steder. Orion står op ud på aftenen og dominerer den sydlige himmel efter midnat, mens stjernerne fra det nordlige forår står op før dag gry. De klare planeter Mars, Jupiter og Saturn har haft deres bedste tid for observationer for i år, men Venus står op tidligere hver dag på den østlige himmel før dag gry og opviser et fascinerende syn. Føj dertil et par stjerneskydssværme og en god chance for at se et gammelt månekrater, og du har en god måned for observation.

4. november 2018. Planeten Mars passerer inden for $\frac{1}{2}$ grad for stjernen Delta Capricorni (Deneb Algedi) i stjernebilledet Stenbukken. Find parret over den sydlige horisont midt på aftenen. Mars er stadig det klareste objekt på den sydlige horisont, når november tager sin begyndelse, men planeten svækkes med en halv størrelsesklasse i løbet af måneden og skrumper i tilsyneladende størrelse fra 12" til 9". Ved oppositionen i sommer var planeten 24" i diameter. Under perfekte omstændigheder med et godt teleskop kan du være heldig at se nogle overfladedetaljer. Men du kan lettere se den svagt skæve form af Marsskiven, som resultat af planetens position i forhold til Solen.

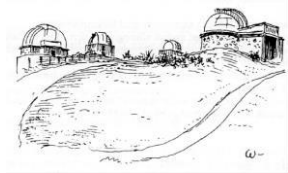

Mars passerer stjernen Deneb Algedi i Stenbukken 4. november 2018.

6.-12. november. Stjerneskedssværmen Tauriderne har maksimum i denne uge. Der er to, de nordlige og sydlige Taurider, og de er på himlen fra slutningen af oktober til midt i november. De kaldes sommetider Halloween ildkugler. Du kan se de klare ildkugler, der bevæger sig langsomt på såvel den nordlige som sydlige halvkugle på stort set et hvilket som helst tidspunkt i løbet af natten. Forvent beskedne 5-10 stjernesked i timen.

7. november. Nymåne 16:02 UT

11. november. Den voksende halvmåne slutter sig til Saturn på den sydvestlige himmel efter solnedgang. Parret er omkring 3 fingersbredder fra hinanden. Selv om planeten er måneder forbi opposition, kan du stadig se de imponerende

ringe i et lille teleskop. Ved månedens slutning går Saturn ned et par timer efter Solen og vil snart være forsvundet for i år.

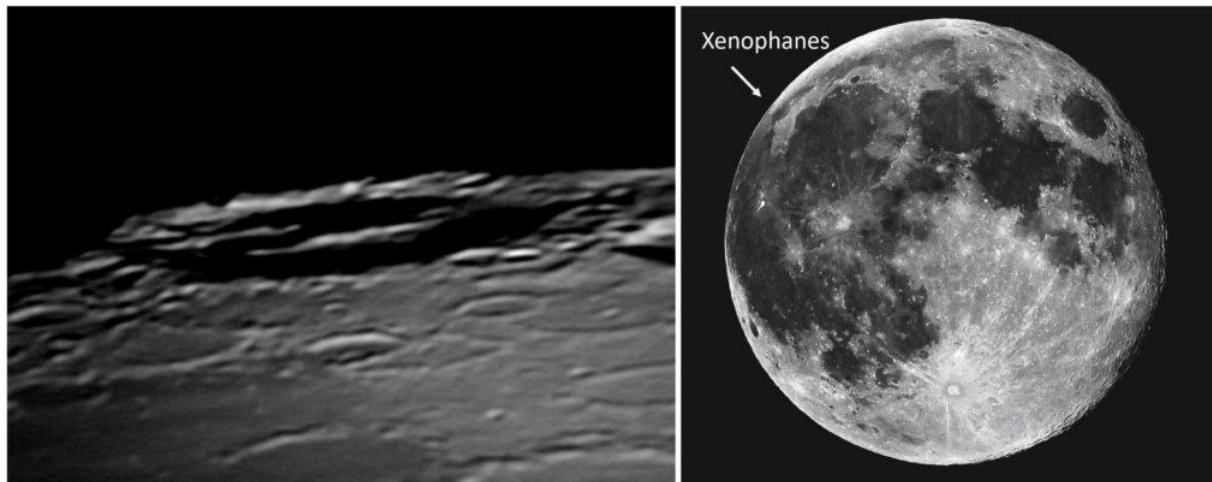
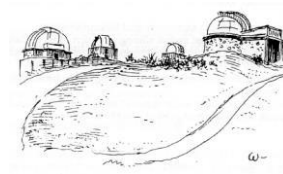
14. november. Stå tidligt op og se mod øst før solopgang for at se den strålende Venus blot 1° fra den klare hvide stjerne Spica i stjernebilledet Jomfruen. Venus passerede bag om Solen i sidste måned og vil nu dominere på den østlige himmel som "morgenstjernen". Den står op ca. 35 minutter før Solen den 1. november, hvilket gør det svært at se den i en kikkert. Ved månedens slutning står planeten imidlertid op 3 hele timer før Solen og vil være et blændende syn. Ved novembers slutning lyser Venus med en chokerende klar størrelsesklasse på -4.9, så klar som nogensinde. Se om du kan følge den fra morgengry ind på daghimlen. Hvis du ved, hvor du skal lede, vil den være synlig i en håndkikkert og muligvis helt uden optisk hjælp!

15. november. Månen i første kvarter 14:54 UT

17. november. Stjerneskedssværmene Leoniderne har maksimum denne dag. Den tiltagende Måne oplyser himlen om aftenen, men er ude af billedet efter midnat, så de fleste stjernesked burde være synlige. Leoniderne har været beskedne på det seneste. Men det var ikke altid således. Førhen var det en strålende stjerneskedssværm, og en enkelt gang eksploderede den i en sand storm med tusinde af stjernesked hver time, så nattehimlen blev oplyst.

23. november. Fuldmåne 05:39 UT

23. november. Fuldmånen står op i øst med den klare stjerne Aldebaran blot to fingersbredder borte.

Krateret Xenophanes (venstre) som det ser ud i et teleskop med stor forstørrelse. Fotoet til højre viser den omtrentlige placering af krateret.

24. november. Grib et teleskop og et højtydende okular og ret blikket mod den nordvestre del af Månen for at finde krateret Xenophanes. Det er en god dag at se krateret, da Månen hælder en anelse mod vores synsvinkel som et resultat af månens libration. Xenophanes er et stærkt eroderet og gammelt krater dannet ved et meteornedslag for mere en 3.5 milliarder år siden. Fra vores synsvinkel, vil det se elliptisk og forkortet ud, skønt det er mere eller mindre cirkulært set fra oven.

24. november. Planeten Jupiter når konjunktion med Solen og forsvinder fra aftenhimlen. Den vil snart dukke op igen på den østlige himmel efter solopgang i de næste mange måneder, mens den bevæger sig frem mod sin næste opposition i foråret 2019.

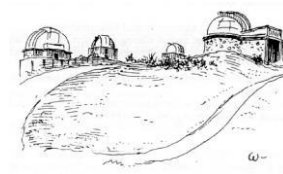
Brorfelde Astronomiske Vennekreds

Observator Gyldenernes Vej 13

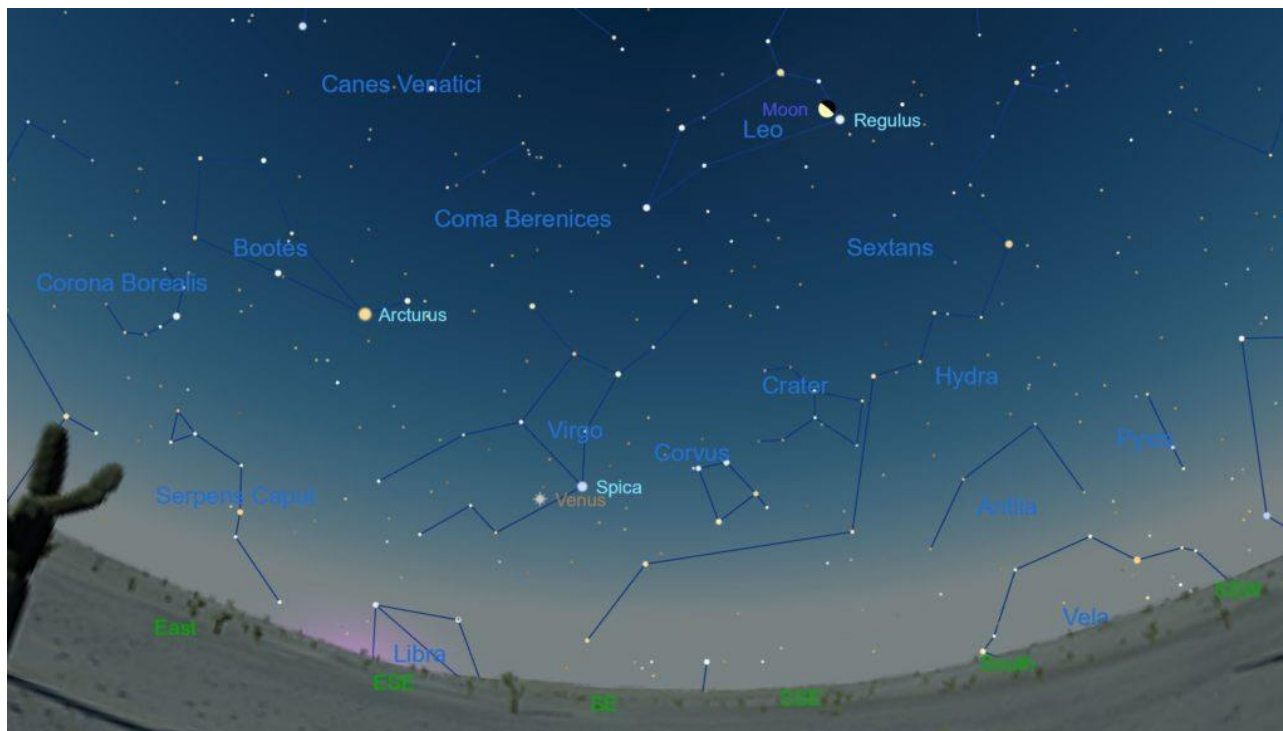
Brorfelde, 4340 Tølløse

web@brorfelde.eu

www.brorfelde.eu

7. årgang nr. 11

Vidvinkel billede af morgenhimlen den 29. november 2018. Månen står nær stjernen Regulus, mens den strålende Venus befinder sig nær stjernen Spica på den østlige himmel før solopgang.

29. november. Se mod øst endnu en gang før solopgang og find Månen nær den klare stjerne Regulus i stjernebilledet Løven. Venus og Spica følger snart efter.

30. november. Månen i sidste kvarter 00:19 UT

MED TILLADELSE FRA MINTAKA PUBLISHING INC

Oversat og bearbejdet af Tom Rosenquist Jensen

02.11.2018